

G. Flaubert - Gospa Bovary

1. Avtor:

Gustave Flaubert se je rodil leta 1821 v Rouenu v družini zdravnika. V Parizu je študiral pravo, a ga je zaradi zdravja prekinil. Leta 1849 je potoval v Egipt, Turčijo, Grčijo in Italijo, to pa je povzročilo distanco do domovine in večjo objektivnost.

Po prvih književnih uspehih v 50ih letih se umakne v Croisset, kjer živi osamljeno v krogu najožjih prijateljev. Umrl je leta 1880.

Velja za tipičnega predstavnika objektivnega realizma. Njegova glavna dela so: "Gospa Bovary" (1857), zgodovinski roman iz stare Kartagine "Salambo", roman "Skušnjava Svetega Antona", krščanska pripoved "Herodiada" ter "Vzgoja srca". V delih Salambo in Herodiada se pojavi svetopisemski motiv Salome, ki vpliva na Oscarja Wilda ("Salome").

2. Obdobje:

Delo spada v obdobje realizma. To je splošnoumetnostna smer, ki v Evropi prevladuje v drugi polovici 19.stoletja. V bistvu gre za objektivni realizem, ki poizkuša podati brezosebno resnico o stvarnosti in se odpovedati domišljijским vrivkom. Gre torej za nepristransko in neprizadeto prikazovanje stvarnosti. Poudarja objektivni razum, znanost in zre v sedanjost. Glavna tema, stvarnost, je nasprotna človekovim željam, zato realisti s protestom osvetljujejo obstoječe. Človekova notranjost je v primerjavi s stvarnostjo krhka, slikana protislovno in zapleteno.

Za nastanek in razvoj realizma je zlasti pomembna filozofija pozitivizma, ki poudarja raziskovanje in spoznavanje stvarnosti, njenih pojavov in učinkov.

3. Obnova dela:

Ema Rouault, vzgojena v samostanu, je po svoji naravi čustvena in romantična, na njen značaj je vplivalo tudi prebiranje sentimentalnih romanov. Tako kot osebe teh romanov si tudi ona želi pustolovščin in idealne ljubezni. Poroči se s Charlesom Bovaryjem, ki pa je njeno pravo nasprotje; dolgočasen, trezen poštenjak, ki je zadovoljen s vsakdanjim, banalnim življenjem, tako da je razočaranje Eme toliko večje. Živita v majhnem mestecu pri Ruenu, vpeta v izrazito malomeščansko življenje. Edini predstavnik izobraženstva je lekarnar Homais, omejen frazerski liberalec.

Ema je razklana med ideali in stvarnostjo, in ker so ji njeni ideali nedosegljivi, živi v sporu s svetom ter se predaja melanholiji. V takšnih razmerah si išče utehe z ljubimci. Približati se ji želi tudi Rodolphe Boulanger, okoliški veleposestnik. Rodolphe je zapeljivec, več govorec, medtem ko je Ema naivna, zlahka jo pretenta in na koncu pusti na cedilu. Ne obnese se tudi kasnejša zveza z Leonom. Poleg vsega Ema zaide v dolgove, ki jih ne more povrniti, in pod pritiskom razmer stori samomor.

4. Zvrst:

Delo je tipičen, reprezentativen realističen roman z zakonsko problematiko. Po Kosovi definiciji je roman vsaka obsežnejša pripoved v prozi, ki pripoveduje o usodi enega ali več pripovednih oseb iz stvarnega sedanjega življenja, kot ga vsi poznamo, o prigodah, ljubeznih, družinskih zgodah in nezgodah, predvsem pa o notranjih doživljajih, ki spremljajo takšne dogodke. Tej definiciji delo "Gospa Bovary" popolnoma ustreza, torej je roman. Da pa je to realističen roman, lahko sklepamo iz slogovnih značilnosti. Gre za hladno, brezosebno opisovanje, ki mora vsebovati čim manj subjektivnih pogledov na svet.

5. Slogovne značilnosti:

Objektivni realizem stremi k še večji distanci od obravnavanega, nevpletanju lastnih emocij, k hladnemu, natančnemu, celo togo doznanemu slogu. Značilni za ta slog so kratki stavki, natančno označevanje stvari v skladu s poskusom čim bolj realne predstavitve in na videz brezbrizen ton. Preko tega pripovedovalec ni tako neposredno, temveč le posredno vpleten v dogajanje, kar je v skladu z objektivnim pristopom. Jasno je, da se avtor popolnoma ne more izogniti kakršnikoli vpletenosti v delo, ki ga pravzaprav sam ustvarja.

Posebno natančen jezik je zelo pogosto liričen pa tudi ironičen.

Osrednji kontrast v delu je kontrast med stavnim, banalnim na eni in sprtim z resnico, idealiziranim svetom na drugi strani.

Flaubert uvede novost glede pripovednega postopka. Pripovedovalec se skriva v ozadje in je do literarnih oseb navidezno neprizadet. To je brezosebna pripovedna tehnika (v 1. ali 3. osebi), ki nasprotuje avktorialni. Brezosebna pripovedna tehnika je pravzaprav personalna, saj omogoča pogled s strani različnih, individualnih oseb.

Njegov slog je kritičen do izbire snovi, pazi na slovar - estetiziranje (postopek, ki vodi v lepoto). Avtor je navzoč na neviden način, drugače bi bil roman prikaz mrtvega življenja. Nevidna prisotnost razkriva poseben pogled na svet. Smisel človekove eksistence se pokaže kot nekaj trpkega oziroma tragičnega.